

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ כד'

בהוצאת
מפקדת
פצ"ר

ת ו כ ן ה ע נ י נ י ם

חוק הראיות

<u>עמוד</u>	<u>סעיף</u>	
1	1	שם החוק ותחילת חוק
		<u>השער הראשון: ההוכחות</u>
1	2	הפרק הראשון: דרכי ההוכחה.
2	3 - 4	הפרק השני: כללים כלליים בדרכי ההוכחה.
2	5	<u>השער השני: ההוכחות בכתב</u>
2	6	הפרק הראשון: המסמכים הרשמיים
4	10-14	הפרק השני: מסמכים רגילים
6	15-19	הפרק השלישי: מסמכים בלתי חתומים
7	20-26	הפרק הרביעי: דרישה לגילוי מסמכים שבידי היריב
		<u>השער השלישי:</u>
9	27-39	העדות
		<u>השער הרביעי: הוראות</u>
13	40-42	הפרק הראשון: ראיות משפטיות
14	43	הפרק השני: ראיות שיפוטיות
15	44-46	<u>השער החמישי: ההודאה</u>
15	47-49	הפרק הראשון: תנאי ההודאה
16	50-52	הפרק השני: דיני ההודאה
		<u>השער השישי: השבועה</u>
16	53-61	הפרק הראשון: השבועה המכרעת
18	62-69	הפרק השני: הפרוצדורה למחן השבועה
19	70	ב י ס ו ל י ם
20	71	דירגות ייצוג

חוק הראיות

אנו, טלאל הראשון, מלך הממלכה הירדנית
ההאשמית, בהתאם לסעיף 31 מהחוקה, ועפ"י
החלטת הסנס ובית הנבחרים, אנו מאשרים את
החוק הבא ומצווים על הוצאתו והוספתו לחוקי
הממלכה.

חוק הראיות

חוק מס' 30 לשנת 1952*

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק הראיות לשנת 1952)
ויכנס לתוקפו ביום פרסומו בעתון הרשמי.

השער הראשון

ההוכחות

הפרק הראשון

דרכי ההוכחה

סעיף 2 - הראיות יתחלקו ל:-

1. ההוכחות בכתב.
2. העדות.
3. הראיה הנסיבתית.
4. ההודאות.
5. שבועה.
6. בדיקה ועדות המומחה.

* פורסם בעתון הרשמי מס' 1108 סיום 17.5.1952

הפרק השני
כללים כלליים בדרכי הוכחות

- סעיף 3 - השופט אינו רשאי לשפוט לפי ידיעתו האישית.
סעיף 4 - העובדות שרוצים להוכיחן, חייבות להיות רלבנטיות וקבילות.

השער השני
ההוכחות בכתב

- סעיף 5 - ההוכחות בכתב הן:-
1. מסמכים רשמיים.
 2. מסמכים רגילים.
 3. מסמכים בלתי חתומים.

הפרק הראשון
המסמכים הרשמיים

- סעיף 6 - 1. המסמכים הרשמיים הם אלה:
- א. המסמכים אשר נערכים ע"י הפקידים אשר מטמכותם לערכם בהתאם למצב המשפטי ויתקבלו ללא הוכחה על אמינות תוכנם ויהיו מחייבים כל עוד שלא הוכחו שהם מזוייפים.
 - ב. המסמכים אשר נערכו ע"י בעליהם כשהם מאושרים ע"י הפקידים המוסמכים לאשרם בהתאם לחוק ובלבד שהם יהיו מחייבים רק לגבי התאריך והחתימה.

2. אם התמלאו התנאים המפורטים בסעיף קטן 1 דלעיל, לא יהיה למסמכים כנ"ל ערך של מסמכים רגילים, בתנאי שיהיו חתומים בחתימת ידם או כחותמת או בהטבעת אצבעם של הנוגעים בדבר.

סעיף 7 - 1. המסמכים הרשמיים שנערכו כך, יהיה להם תוקף מחייב כלפי כל אדם לרבות הרשום בהם מפעולות מסדיאליות שבצע הפקיד הציבורי במסגרת תפקידו או שהם נחתמו ע"י הנוגעים בדבר בנוכחותו, וזאת כל עוד שלא הוכח דבר זיופם בדרך שנקבעה בחוק.

2. הודאות שנמסרו בעל-פה מטעם הנוגעים בדבר, יחשבו כנכונות עד אשר יוכח ההיפך.

3. המסמכים הסודיים והנדרשים כדי לתקן מסמכים רשמיים או מסמכים רגילים, לא יהיו מחייבים, אלא את הצדדים שחתמו עליהם.

סעיף 8 - 1. אם המקור של מסמך רשמי היה בנמצא, יהא להעתקיו ולצילומים מן המקור בכתב, אותו כוח של המסמך הרשמי המקורי, עד כמה שהוכח כהעתק נכון ומתאים למקור, אם הועתק או צולם ע"י פקיד הציבור במסגרת תפקידו.

2. העתק יחשב למתאים למקור, כל עוד שלא התנגד לכך אחד הצדדים, ובמקרה כזה יושוו ההעתק אל המקור.

סעיף 9 - מסמך רשמי שאינו בנמצא, יהיה להעתקו בכתב או לצילומו, כוח מחייב בתנאים הבאים:

1. להעתק הראשון יהיה אותו מעמד של המקור אם הוא ניתן ע"י הפקיד הציבורי המוסמך ולפי מראהו החיצוני אינו מעורר חשד שאינו מתאים למקור.

2. להעתק בכתב או לצילום שהועתק מההעתק הראשון, יהיה לו אותו כוח אם הוא ניתן ע"י פקיד ציבורי מוסמך אשר מאשר את השוואתם למקור שנתקבלו ממנו ואז רשאי כל אחד מהצדדים לדרוש את השוואתו להעתק הראשון בתנאי שהשוואה תיעשה במעמד היריב.

3. לגבי ההעתק המתקבל מההעתק השני אפשר להסתמך עליו בהתאם לנסיבות.

הפרק השני

מסמכים רגילים

סעיף 10- מסמך רגיל הוא מסמך שכולל את חתימתו או חותמו או טביעת אצבעו של עושה המסמך, ואינו בגדר מסמך רשמי.

סעיף 11- 1. מי שהוציא נגדו מסמך רגיל והוא כופר באמיתות המסמך, חייב להכחיש מפורשות את המסמך המיוחס אליו ביחס לכתב היד, החתימה, החותם או הטבעת האצבע, שאם לא כן ייהפך כהוכחה נגדו, לרבות כל האמור בו.

2. לגבי יורש או שאיר אחר, תהא הצהרתם מספקת אם הצהירו שאינם יודעים על הכתב או החתימה או החותם או הטבעת אצבע של האדם אשר ממנו באה להם הזכות.

סעיף 12- 1. לא יהא למסמך הרגיל תוקף מחייב כלפי הזולת ביחס לתאריך, אלא מאותו תאריך שהפך לקבוע במסמך.

2. למסמך יהיה תאריך קבוע החל:-

א. מהיום שאישר אותו הנוטריון.

ב. מאותו יום שיוכח תוכנו במסמך אחר, הקובע את התאריך באופן רשמי.

ג. מיום שסומן המסמך ע"י שופט או פקיד
מוסמך.

ד. מיום פטירתו של אדם, שהיתה לו השפעה
קבועה על המסמך או שניכר מן המסמך
כי כתב היד, החתימה, החותמת או הטבעת
האצבע היו של הנפטר; או שבגלל פגם
גופני לא ייתכן כלל שכתב או ערך אותו
אדם את המסמך או חתם עליו.

3. הוראות סעיף זה לא יחולו על המסמכים
והניירות המסחריים אפילו אם היו חתומים
או מוסבים ע"י אנשים שאינם סוחרים,
בגלל סיבה אזרחית, וכן מסמכי ההלוואה
החתומים לטובת סוחר בערובה או ללא
ערובה תהא אשר תהא זהותו של הלווה.

סעיף 13 - 1. מבחינה הוכחתית יהיה להתכבדות אותו
כוח של מסמכים רגילים, כל עוד שלא
הוכיח החתום עליהם שהוא לא שלח אותם
ולא ביקש מאדם אחר לשלוח אותם.

2. אותו כוח יהיה גם למברקים אם היה
המקור המופקר במשרד הדואר חתום ע"י
השולח.

סעיף 14 - המסמך המאשר מסמך קודם יהווה הוכחה נגד
החייב אבל החייב יהיה רשאי להוכיח את
אמיתות המסמך הזה ע"י הגשת המסמך המקורי.

הפרק השלישי
המסמכים הבלתי חתומים

סעיף 15 - פנקסי הסוחרים לא יהיו ברי הוכחה לגבי מי שאינו סוחר, אולם כל הפרטים הנכללים בפנקסים אלה שצויינו ע"י הסוחרים, יהיו כסים אשר לפיו רשאי בית המשפט לנקש מכל אחר מהצדדים לתת שבועה המשלימה את הפרטים האלה.

סעיף 16 - פנקסי הסוחרים שניהולם הוא חובה:

1. יהיו הוכחה אשר תחייב את בעליהן, בין אם נערכו בצורה חוקית ובין אם לאו, אבל אין צד רשאי להתבסס על חלק מהמסמך כהוכחה לטובתו אם הוא מכחיש חלק אחר של אותו מסמך המנוגד לגירסתו.

2. יהיו הוכחה לבעליהם הטרנזקציות המיוחדות של הסוחר אם הם היו מסודרים, ואם היתה המחלוקת בין הסוחר עצמו לבין סוחר אחר.

סעיף 17 - אם היו הברלים ברישומים שבספרים המסודרים של שני סוחרים, אין להתחשב בהוכחות הנוגדות זו את זו.

סעיף 18 - 1. הפנקסים והמסמכים הביתיים לא יהיו הוכחה לגבי מי שהמציא אותם.

2. אבל הם יהיו הוכחה נדרו:

א. אם הוזכר בהם במפורש כי הוא גבה חוב.

ב. אם הוזכר בהם במפורש שהוא התכוון-ע"י עריכת המסמכים האלה-כי הם יהיו במקום אסמכתא לטובת אדם שהוכחה זכותו מתוך רישומים אלה.

סעיף 19 - 1. הסימון על שטר אשר מראה על זכוי החייב יהווה הוכחה נגד הנושה עד אשר יוכח ההיפך מזה אף על פי שהסימון לא היה מלווה בתאריך או חתימה כל שהיא, כל עוד שהשטר לא יצא מחזקתו בכלל.

2. הוא הדין אם רשם הנושה בכתב ידו, ללא חתימה, דבר שמובנו הוא זכוי החייב על גבי ההעתק המקורי של המסמך או של הקבלה, וההעתק או הקבלה היו בידו של החייב.

הפרק הרביעי

דרישה לגילוי מסמכים שבידי היריב

סעיף 20 - רשאי צד לדרוש לחייב את יריבו להגיש את השטרות או המסמכים הקשורים בתביעה אשר נמצאים בידו יריבו:-

1. אם היה החוק מרשה דרישה כזאת או הגשת מסמכים כאלה ומסירתם.

2. אם היריב הסתמך עליהם בכל שלב משלבי המשפט.

סעיף 21 - יש לפרט בדרישה כנ"ל את מטרת התשובה:

1. תיאור השטר או המסמך.

2. תוכן השטר או המסמך עד כמה שאפשר לפרט.

3. האירוע אשר עליו מעיד השטר או המסמך.

4. ההוכחות והנסיבות התומכים בגירסה שהם נמצאים בידו היריב.

5. אופן חיוב היריב בהגשתם.

סעיף 22 - אם הדורש הוכיח את דרישתו או שהיריב הודה כי השטר או המסמך הם ברשותו או שהוא שתק, יהיה על בית המשפט לחייב את היריב להגיש את השטר או המסמך סיר או בהזדמנות הקרובה שתקבע ע"י בית המשפט, ואם היריב הכחיש והתובע לא הגיש הוכחה מספקת התומכת בדרישתו, על המכחיש לתת שבועה כי המסמך או השטר אינו בנמצא והוא אינו יודע על קיומו ולא את מקום המצאו וכי הוא לא העלים אותו או הוא לא התרשל לתופטו על מנת לשלול מהיריב את הצגת המסמך או השטר.

סעיף 23 - אם היריב לא הגיש את המסמך או השטר במועד שנקבע ע"י בית המשפט או נמנע מלתת את השבועה כנ"ל אז יחשב ההעתק שהוגש ע"י הצד כמהימין ומתאים למקור, אם הצד לא הגיש העתק מהשטר או המסמך רשאי בית המשפט להזקק לעדותו בכל הנוגע לצורתו או לתוכנו.

סעיף 24 - אם הגיש היריב מסמך או שטר למטרת הוכחה בתביעה לא יהיה רשאי לקבלו חזרה אלא לאחר שהסכים על כך יריבו ועל פי רשות בכתב מטעם נשיא בית המשפט ולאחר שישאר העתק מאושר ממנו בחיק בית המשפט.

סעיף 25 - 1. בית המשפט רשאי במשך מהלך התביעה להזמין צד שלישי ולחייבו בהגשת מסמך או שטר הנמצא ברשותו וזאת בנסיבות הענין ובמקרים שפורטו בסעיפים הקודמים ובהתחשב עם הוראותיהם.

2. בית המשפט רשאי מיוזמתו הוא או על פי דרישת אחד הצדדים לתת החלטה בדבר הגשת מסמכים ושטרות ממשרדים רשמיים, אם הדבר היה קשה על אחד הצדדים.

סעיף 26 - בכל תביעה משפטית מותר להוכיח את מהימנות העדיכה של כל חוזה, יפוי כוח, הרשאה או תעודה בכתב הערוך או החתום במקום כל שהוא מחוץ לממלכה הירדנית ההאשמית, וזאת על פי הודאות שני הצדדים לחוזה או אשורו מצד החוגים המשפטיים והמדיניים המוסמכים באותה ארץ שבה נערך או נחתם המסמך, ע"י נציג הממלכה הירדנית ההאשמית שבאותה ארץ ומהשלטונות הירדניים המוסמכים לכך.

* האמור לעיל מותנה בכך שבמקרה ולא היה נציג הממלכה ההאשמית הירדנית באותה ארץ, ייחשב האישור הניתן על ידי החוגים הדיפלומטיים בארץ כלשהיא, המחליפה נציגות דיפלומטית עם ירון, כקביל אם הוא אושר על ידי השלטונות הירדניים המוסמכים.

*תוקן לפי חוק מס' 24 משנת 1961.

השער - השלישי

העדות

סעיף 27 - מותר להוכיח את ההתחייבויות, שאינן חוזיות, ע"י עדות.

סעיף 28 - בהתחייבויות החוזיות יש להתחשב בהוראות להלן ביחס להתרת הוכחה ע"י עדות או אי-התרתה:

1. אם ההתחייבות החוזית היתה בענינים שאינם מסחריים ואשר ערכם אינו עולה על 10 דינרים או אם היה הענין ללא קביעת ערך, אין להרשות את העדות כדי להוכיח את קיום ההתחייבות או הזכוי ממנה כל עוד שאין הסכמה או גוסס הקובע (בניגוד) לכך, בהתחייבויות המסחריות, בדרך כלל, וההתחייבויות האזרחיות שערכן עולה על 10 דינרים מותר להוכיחם על ידי העדות.

2. ערך ההתחייבות יהא כערכו בזמן עריכת החוזה ולא הערך בזמן התשלום, אם נשוא ההתחייבות לא עלה בזמנו על 10 דינרים, אין למנוע את מתן העדות אפילו אם בינתיים גדל סכום ההתחייבות מעבר ל-10 דינרים לאחר שנוספו עליו התוספות והריבית.

3. אם התביעה כללה דרישות מספר הנבדלות האחת מהשניה ואין לאף אחת מהן כל הוכחה בכתב מותר להרשות את העדות בכל דרישה שערכה אינו עולה על 10 דינרים, אפילו אם סך כל התביעות האלה עולה על הסכום כנ"ל ואפילו אם מקורן היה יחסים או חוזים מסוג אחר אשר היו בין היריבים. אותו הדין על כל תשלום אשר ערכו אינו עולה על 10 דינרים.

סעיף 29 - אין להרשות את ההוכחה ע"י מתן עדות בהתחייבויות החוזיות אפילו ערך התביעה אינו עולה על 10 דינרים:

1. כל אשר נוגד לתוכנו של מסמך בכתב או מסייג את האמור בו.
2. אם הסכום הנדרש היה יתרה או חלק מזכות, (אין להרשות את הוכחתו ע"י עדות).
3. אם אחר היריבים למשפט תבע סכום העולה על 10 דינרים ולאחר מכן תקן את תביעתו לסכום שאינו עולה על 10 דינרים.
4. ראיה בעל פה אינה קבילה להוכחת דבר הנוגד את תוכנו של המסמך, אבל מותר לסתור מסמך ע"י מסמך אחר או ע"י הודאה או באמצעות ספריו של תובע, על פי המסמך, בתנאי שמותר לקבל את הראיה בעל פה להוכיח את הנסיבות שאפפו את עריכת המסמך או להוכחת הקשר בין

המסמך-נשוא התביעה-ובין מסמך אחר וכן מותרת להתרת קבלת הראיה בעל פה שנוגדת את המסמך במקרה שנטען כי הוא הושג ע"י טרמה, רמאות, או אילוץ.

סעיף 30 - מותר לקבל הוכחות ע"י מתן עדות הקשורה בהתחייבויות החוזיות אפילו אם היה נשוא התביעה עולה על 10 דינרים:

1. אם היתה ראשית האחיזה להכתב בכתב, ראשית האחיזה להוכחה בכתב כולל כל כתב שיצא מאת היריב שיש בו כדי לעשות את קיום החוזה נשוא התביעה קרוב לוודאי.

2. אם היתה מניעה עובדתית או מוסרית המונעת את השגת ההוכחה בכתב או היה הנוהג והמנהג אינם מחייבים את ההתקשרות על פי מסמך.

כמניעה עובדתית תחשב אי-המצאותו של מי שיכול לכתוב את המסמך או אם תובע הוכחה יהיה אדם שלישי שהוא אינו צד לחוזה.

תחשב כמניעה מוסרית הקרבה בין שני בני הזוג או בין האבות וצאצאיהם או בין הקרובים עד לדרגה השלישית או בין אחר מכני הזוג ובין הורי בן הזוג האחר.

3. אם אצל הנושה את המסמך הכתוב בגלל סיבה שאין לו שליטה עליה.

4. אם הותקף חוזה בטענה שהינו אסור על פי החוק או הוא מנוגד לסדר הציבורי או למוסר.

סעיף 31 - מתן הרשות לאחד היריבים, להוכחת אירוע ע"י עדות של עדים, מחייבת תמיד מתן הזכות ליריב השני לסתור אותה באותה דרך.

סעיף 32 - בית המשפט ישמע עדותו של כל אדם כל עוד
שהוא שפוי בדעתו וכל עוד שהוא אינו ילד
שלא מבין את מהות השבועה ובית המשפט רשאי
להשמיע דברי ילד שאינו מבין את מהות השבועה
כדי לזרוק אור על העניין בלבד.

סעיף 33 1. בית המשפט ישקול את ערך עדות העדים מבחינת
יושרם והתנהגותם והרושם שהופעתם ונסיבות
המקרה האחרים ללא משוא פנים.

2. אם העדויות במשפט אינם תואמים האחת עם
רעותה או דפוקי העדים אינם סתייבים ביניהם,
על בית המשפט לדלות מהעדויות את אותם
העניינים אשר ישתכנע באמיתותם.

סעיף 34 - 1. בית המשפט יעדיף ראייה אחת על רעותה
בהתאם למה שאפשר להסיק מנסיבות התביעה.

2. אסור לבית המשפט לתת החלטה בכל עניין על
סקד עדותו של אדם אחד אלא אם לא התנגד
לכך היריב או שנתמכה עדות כזו בראייה
עובדתית אחרת שנית המשפט יראה כמספקת
להוכחת מהימנותה.

סעיף 35 - אין להרשות את עדותו של אדם על ידיעות
או תוכן מסמכים הקשורים בענייני מסלכה
אלא אם פורסמו בדרך החוקית או שהרשות
המוסמכת הרשתה את פרסומם.

סעיף 36 - הפקידים והעובדים והחייבים בשירות ציבורי
אינם רשאים למסור עדות אפילו לאחר שעזבו את
מקום עבודתם בכל הקשור לעניינים שהגיעו
לידיעתם במשך ביצוע תפקידם מידיעות שנאסר
דבר הפצתם, יחד עם זאת רשאית הרשות המוסמכת
להרשות להם מסירת העדות על פי דרישת בית
המשפט או אחד היריבים.

סעיף 37 - כל אדם הנחשב כעוֹלָם מיופה כוח או רופא שידע דרך מקצועו או משלוח ידו על עובדה או ידיעות אינו רשאי להפיצם אפילו לאחר שנסתיים שרותו או נגמרה כהונתו; כל עוד שידיעות אלו לא היו מיועדים לביצוע פשע או עוון והיה עליהם למסור עדות בנוגע לאותה עובדה או ידיעות על פי דרישת אותו אדם שהעביר להם זאת בתנאי שאין הדבר יפגע בהוראות החוקים המיוחדים בהם.

סעיף 38 - אין אחד מבני הזוג השאי למסור ללא הסכמת הבן זוג האחר כל ידיעות שבאו לידיעתו במשך תקופת הנישואין ואף לאחר התרתם, אלא במקרה של הגשת תביעה ע"י אחד מהם נגד השני או שהוגשה תביעה על אחד מהם בגין פשע או עוון שנגרם לו ע"י האחר.

סעיף 39 - עדות שמיעה היא בלתי קבילה אלא במקרים הבאים:

1. המוות.

2. הייחוס.

3. הווקף אל צחית (ואקף - אמיתי) אשר הוקדש למטרת צדקה לפני תקופה ארוכה.

השעה הרביעי

הוראות

הפרק הראשון

הראיות המשפטיות

סעיף 40 - הראיה המשפטית הקבוצה בחוק מסחררת את הצד שנקבעה לטובתו מכל דרך אחרת מדרכי ההוכחה בתנאי שיותר לסתור את הראיה הזאת ע"י הוכחה סותרת כל עוד שאין הוראה הקובעת אחרת.

סעיף 41 - 1. פסקי דין אשר קבלו האינסטנציה הסופית יהיו הוכחה על הזכויות שנקבעו בין הצדדים, ואסור לקבל הוכחה הנוגדת את הראיה הזו, אבל לא זהא לאותם פסקי דין שום הכוח המחייב, אלא הסכסוך שהיה בין הצדדים עצמם ללא שינוי באישיותם והסכסוך היה נובע בזכות עצמה הן מבחינת המקום והן מבחינת הענין.

2. אין בית המשפט רשאי להסתמך על הראיה הזו סיוזמתו הוא.

סעיף 42 - השופט הרוך בענינים האזרחיים לא יהא קשור בפסק דין פלילי במקרים שלא הוכרע המשפט הפלילי או במקרים שבהם הוכרע ללא צורך.

הפרק השני

ראיות - שיפוטיות

סעיף 43 - 1. הראיות השיפוטיות הן הראיות אשר קובע אותם החוק והשופט יפיק אותם מנסיבות התביעה, אם שוכנע שיש בהם משמעות מסוימת, ענין הסקת המסקנות מראיות אלה איפוא, ישאר להערכת השופט.

2. אסור להוכיח ע"י הראיות השיפוטיות אלא במקרים שבה מותר להוכיח ע"י מסירת עדות.

השער החמישי

ההודאה

סעיף 44 - ההודאה היא הודעה הניתנת ע"י אדם על זכות הרובצת עליו לטובת אדם אחר.

סעיף 45 - ההודאה השיפוטית היא הודאת היריב, או מי שמיצג אותו אם הוא היה מוסמך למתן הודאות, על אירוע שתבעו אותו עליו והודה בפני בית המשפט במשך מהלך התביעה הקשורה באותו אירוע.

סעיף 46 - ההודאה שאינה שיפוטית היא אשר ניתנת מחוץ לכותלי בית המשפט או היא ניתנת בפני הבורר, ושלא בתביעה אשר הוגשה בגין האירוע שבו ניתנה ההודאה.

הפרק הראשון

תנאי ההודאה

סעיף 47 - סתנה בזה כי על מוסר ההודאה להיות שפוי בדעתו, בגיר, שאינו נמצא תחת משמורת, לא תתקבלנה הודאות מאת קטין, מי שאינו שפוי בדעתו, חולי רוח פתי, ואין מתקבלת הודאותיהם של הנ"ל בנוגע למפרזניהם או אפוזטרופסיהם, ואלו שמונו עליהם האפוזטרופס ע"י בית משפט, אבל קטין המבחין המורשה למסור הודאות, תהא להודאתו תוקף של הודאת בגיר בעניינים שניתנה בהם רשות.

סעיף 48 - סתנה כי הקשר הדברים אינו סותר את ההודאה.

סעיף 49 - 1. ההודאה אינה תלויה בהסכמת האדם שההודאה היא לטובתו אולם תדחה ההודאה אם היא נדחית על ידו.

2. אם דחה האדם, שההודאה ניתנה לטובתו, חלק ממה שהודו לזכותו, לא ישאר ערך להודאה בסכום שנדחה על ידו, וההודאה תפוס גם לגבי שאר הסכום.

הפרק השני

דיני ההודאה

סעיף 50 - 1. אדם יתפס בהודאתו אלא אם הוכח שהוא שקר לפי פסק דין.

2. אין לחזור מהודאה שנמסרה אלא בגלל טעות בעובדה בתנאי שנותן ההודאה יוכיח זאת.

סעיף 51 - ההודאה הינה הוכחה כלפי סוטר ההודאה.

סעיף 52 - הודאה מחוץ לכותלי בית המשפט לא תתקבל הוכחתה ע"י מתן עדות של עדים, כל עוד שלא קדמו לה הוכחות חזקות המוכיחות את מסירתה.

השער - הששי

השבועה

הפרק הראשון

השבועה המכרעת

סעיף 53 - השבועה המכרעת היא השבועה אשר יפנה אותה אחד הצדדים בסכסוך ליריבו כדי להכריע בה את הסכסוך.

סעיף 54 - לא ישבע מי שהופנתה אליו השבועה אלא על פי דרישת יריבו, ולאחר שניתנה החלטה ע"י בית המשפט על כך, אבל בית המשפט רשאי מיוזמתו הוא להטיל את השבועה הרגילה רק במקרים דלהל בזמן שחל בו הפרעון, החזרת המסכר בגין סום, ובעת מתן החלטה ובקשה למצרנות, אפילו לא נדרשה השבועה מצד היריב.

סעיף 55 - 1. במקרה ותחול עליו השבועה חייב להיות האיר קשור לאדם שאליו הופנתה השבועה, אם המקרה לא היה הלוי. באיש תוטל השבועה על ידיעת המקרה בלבד.

2. מותר להפנות את השבועה המכרעת בכל מקרה שהתביעה היתה בסכסוך כל שהוא, אבל אסור להפנותה במקרה שאסור על פי החוק או שהיא בניגוד לסדר הציבורי ולמוסר.

סעיף 56 - אם רוכזו דרישות שונות יש להסתפק בשבועה אחת בעד כולן.

סעיף 57 - 1. מותר לאדם שהופנתה אליו השבועה להחזירה אל יריבו, אבל ההחזרה לא תהיה מותרת אם השבועה קשורה באירוע שלא השתתפו בו שני היריבים והיא תהא מצומצמת לאדם אשר הופנתה אליו בלבד.

2. אסור לאדם שהופנתה אליו השבועה, או האדם שהוחזרה אליו, לחזור בו כל עוד שיריבו הסכים לתת את השבועה.

סעיף 58 - לא תינתן השבועה אלא בפני בית המשפט, ואין ערך לחזור מהשבועה מחוץ לכותלי בית המשפט.

סעיף 59 - מי שהפנה ליריבו את השבועה, חייב לפרט בצורו סדוייקת את האירועים אשר עליהם הוא רוצה להשביעו ונוסח השבועה צריך להיות בניטויים ברורים וטובנים, בית המשפט יתקן את נוסח השבועה אשר יציע אותה יריבו בצורה שהיא תהיה טובנת לבהירות ווייקנות על האירוע אשר אליו קשורה השבועה.

סעיף 60 - כל מי שהופנתה אליו השבועה והתעלם ממנה מבלי שיחזירה על יריבו, וכל מי שהוחזרה אליו השבועה התעלם ממנה, הפסיד את תביעתו.

סעיף 61 - 1. הפניית השבועה כוללת הנחת על הוכחות אחרות ביחס למקרה שאליו היא קשורה, אסור ליריב להוכיח את שקר השבועה לאחר שנתן אותה ליריב שהופנתה אליו או חזרה אליו.

2. אבל אם הוכחה שבועת השקר ע"י פסק דין פלילי, זכאי היריב הנזוק כתוצאה מכך לבקש פיצויים.

פרק השני

הפרוצדורה למתן השבועה

סעיף 62 - תדחה הפניה לשבועה אם היא היתה כדי להוכיח עובדה שאין בה תועלת או אסור להוכיחה ע"י שבועה.

סעיף 63 - אם האדם שהופנתה אליו השבועה ולא חלק על הכתוב ולא על הקשר בינה לבין המשפט, היא חייב אם היה נוכח בעצמו אישית לתת את השבועה תכף ומיד או להחזירה על יריבו תכף ומיד אחרת הוא יחשב כמתעלם ממנה, אז דשאי בית המשפט לתת לו את האפשרות להשבע אם ראה בית המשפט צורך בכך, ואם לא היה נוכח יש לקראו לתת את השבועה לפי הנוסח שהחליט עליו בית המשפט וביום שנקבע לכך אם הוא נוכח ונמנע ללא התנגדות או לא הופיע בגלל סיבה מתקבלת על הדעת, ייחשב שהוא מתעלם ממנה.

סעיף 64 - אם התנגד מי שהופנה אליו השבועה בגין התרתה או החזרתה בקשר לאירוע שקרה בתביעה ובית המשפט רחה את התנגדותו וניתן החלטה על השבעתו, יש לפרט בהחלטה את נוסח השבועה, החלטה זו תמסר ליריב אם לא היה נוכח בעצמו ולאחר מכן יש ללכת לפי הוראות הסעיף הקודם.

סעיף 65 - אם היה למי שהופנתה אליו השבועה סיבה המונעת ממנו להיות נוכח, ושאי בית המשפט ללכת אליו או לשגר אליו את אחר משופטיה על מנת להשביעו, ויערך פרטיכל אודות השבועה שעליו יחתמו הנשבע, בית המשפט או השופט, או השופט המסוגר והפקיד.

סעיף 66 - מתן השבועה יהא כך שהנשבע יאמר (וואלה) ויחזור על הנוסח אשר החליט עליו בית המשפט.

סעיף 67 - שבועת האלם וההתעלמות ממנה לפי הסימנים המקובלים עליו, אם הוא לא היה יודע לכתוב ואם ידע לכתוב יש להשביעו בכתב וכן תהא ההתעלמות ממנה.

סעיף 68 - סותר להחליף את האיש שמשביע, אולם אי-אפשר לבצע את השבועה ע"י אדם אחר.

סעיף 69 - אם האדם שהופנתה אליו השבועה היה גר מחוץ לאזור שיפוט בית המשפט, זכאי בית המשפט לבקש את השבעתו ע"י בית המשפט שבמקום מגוריו.

סעיף 70 - החוקים הבאים בטלים:

1. החוק לראיות, השער ה-54 מקובץ חוקי פלשתינה.

2. חוק הראיות המתוקן, מספר 68 לשנת 1936 שפורסם בעתון המיוחד מספר 630 מיום 18.9.1936 בשתון הפלשתינאי.

3. חוק הראיות מס' 38 משנת 1940 שפורסם
בעתון הרשמי המיוחד מס' 1052 מיום
18.11.1940 ~~באתר~~ הפלשתינאי.

4. חוק הראיות המתוקן מס' 40 לשנת 1946
שפורסם בעתון הרשמי המיוחד מס' 1502
מיום 29.6.46.

5. חוק הראיות המתוקן מס' 3 לשנת 1947
שפורסם בעתון הרשמי המיוחד מס' 1563
מיום 15.3.47 בעתון הרשמי הפלשתינאי.

6. כל חיקוק ירדני או פלשתינאי אחר שיצא
לפני חקיקת חוק זה עד כמה שהוראות
החוקים ההם מנוגדים להוראות חוק זה.

סעיף 71 - האש השרים ושר המשפטים מסובנים על ביצוע
הוראות חוק זה.

(טלאל)

21.4.1952

ראש השרים
תורפיק אבו אל הודא

שר המשפטים
עארף ענבתאורי